

gemeente

Zoetermeer

Huisstijlhandboek **Correspondentie**

Versie: definitief

Datum: juni 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Elementen huisstijl	4
Logo: varianten, formaat en plaatsing	4
Kleuren	6
Vastgestelde lettertypen	7
Stramien: briefpapier	9
Stramien: envelop	15
Stramien: visitekaartje	19
Correspondentieset with compliments card	20
Stadsnieuws	23
Digitale middelen	25
E-mail	26
Powerpoint	27
Word-sjablonen	28
Digitale nieuwsbrief	30
Colofon	31

Voorwoord

De huisstijl of visuele identiteit is hét gezicht van de gemeentelijke organisatie en omvat alles waar het logo op staat. Het wordt toegepast op alle correspondentie van de gemeente.

De huisstijl zorgt voor constante herkenbaarheid, het straalt professionaliteit uit en het toont impliciet waarvoor de gemeente staat. Dit zijn de zogenoemde interne kernwaarden: daadkracht, samenwerken en vertrouwen.

De bouwstenen van de huisstijl (logo, beeldmerk, kleuren, lettertype enzovoorts) past iedereen toe op de communicatie vanuit de gemeente. Dit handboek geeft u richtlijnen hoe de gemeente met de huisstijl omgaat. Bij vragen of onduidelijkheden over de huisstijl neemt u contact op met de afdeling Communicatie van de gemeente Zoetermeer.

Ontwikkeling van de huisstijl

De gemeente Zoetermeer koos in 1975 om een huisstijl te gebruiken. Het logo is ontstaan aan de hand van het oude wapen van Zoetermeer. Deze huisstijl deed dienst tot 1991 en werd toen ingrijpend gemoderniseerd. Gekozen werd voor frisse kleuren en een meer uitgesproken vorm, gebaseerd op de meerbloemen uit het historisch wapenschild.

Het logo en de huisstijl zoals het is ontwikkeld in 1991 is in 2011 opnieuw bekeken en vastgelegd in dit huisstijlhandboek. Deze stijlvastheid van de uitingen binnen de huisstijl dragen bij aan vertrouwdeheid met en herkenning van de gemeente Zoetermeer. Daarnaast bevordert de huisstijl een efficiënt proces en werkt het kostenverlagend.

Ieders verantwoordelijkheid

Het toepassen van de huisstijl is een verantwoordelijkheid van iedereen en in het bijzonder van de afdeling Communicatie. Iedereen binnen de organisatie maakt gebruik van de gemeentelijke huisstijl. Het ontwikkelen van nieuwe communicatiemiddelen (bijzondere vorm of promotieartikel) is voorbehouden aan de afdeling Communicatie.

Eén loket-gedachte

Een duidelijke keus in de vernieuwde huisstijl is dat alle producten en diensten van de gemeente zich moeten conformeren aan de nieuwe stijl. De gemeente presenteert zich naar anderen als één gemeente, zoals de één loket-gedachte. Daarin is aandacht voor de twee belangrijkste contactingangen met de gemeente: www.zoetermeer.nl en 14 079.

Dit betekent dat een apart beeldmerk voor een project of activiteit alleen wordt ontwikkeld wanneer het van toegevoegde waarde is. Bovendien is het ontwikkelen van een beeldmerk alleen toegestaan met uitdrukkelijke toestemming van de afdeling Communicatie.

Auteurswet

Het beeldmerk, logo en het gemeentewapen van de gemeente Zoetermeer zijn beschermd volgens de Auteurswet. Het is niet toegestaan om dit beeldmerk, logo of gemeentewapen te gebruiken of toe te passen zonder toestemming van de gemeente Zoetermeer. Ook is het niet toegestaan om hiervan uitsneden of varianten te gebruiken. Bij schending van de Auteurswet door medewerkers of derden onderneemt de gemeente juridische stappen.

Gebruik huisstijl voor medewerkers

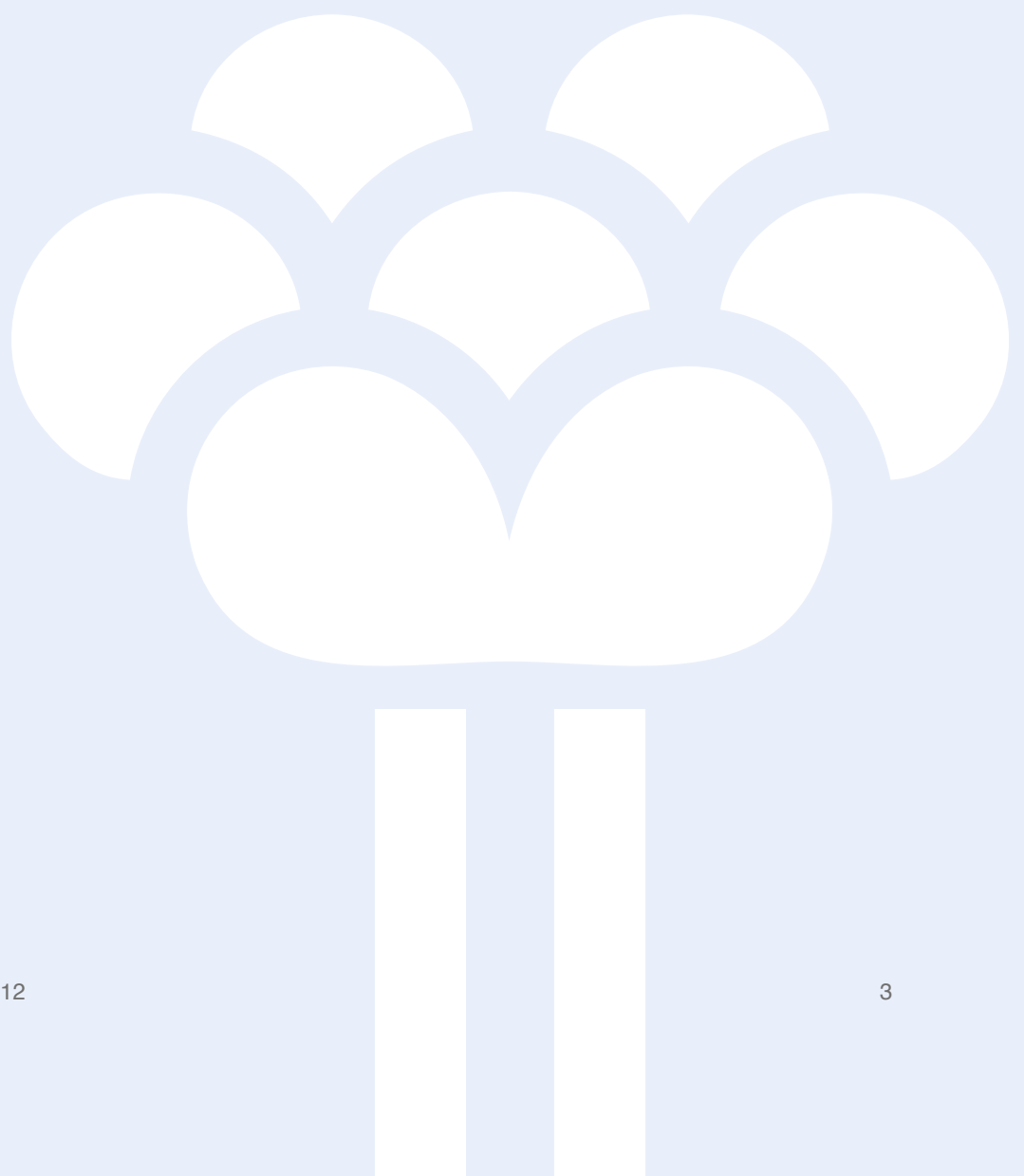
Iedere medewerker van de gemeente Zoetermeer mag de huisstijl gebruiken voor de communicatie richting collega's, inwoners, ondernemers, partners en dergelijke. Voor intern gebruik en correspondentie richting derden zijn er diverse sjablonen. Hiervoor vindt u een knop in de Microsoft Office-pakketten (PowerPoint en Word) met het gemeente beeldmerk. Maak altijd gebruik van deze optie voor het maken van bijvoorbeeld nieuwe brieven.

Advies en middelen

Voor communicatieadvies en verschillende communicatiemiddelen (drukwerk) kunt u terecht bij de afdeling Communicatie. Zij adviseren over de juiste middelen om uw doelen te bereiken.

Vaste leveranciers voor drukwerk

Sinds 2011 zijn er drie drukkers aanbesteed die het drukwerk van de gemeente verzorgen. Via de afdeling Communicatie worden bij de drie drukkers offertes opgevraagd en voor de laagste offerte gekozen.

Logo: varianten

Het beeldmerk (de gestyleerde meerbloem) van de gemeente Zoetermeer is auteursrechtelijk beschermd en mag alleen door de gemeente Zoetermeer of met uitdrukkelijke toestemming worden gebruikt.

Het logo bestaat uit een beeldmerk en de tekst: gemeente Zoetermeer. In het standaardlogo is het beeldmerk blauw en de tekst zwart. De kleurwaarde is PMS 300 C.

Zorg voor voldoende contrast bij het plaatsen van het logo op een gekleurde achtergrond, zodat het logo tot zijn recht komt.

Logo 1

Dit logo is het algemene logo en wordt toegepast op een geheel witte of lichte achtergrond.

Logo 2

Dit is het diapositieve logo. Dit logo wordt toegepast op donker gekleurde achtergronden en bij donker gekleurde foto's.

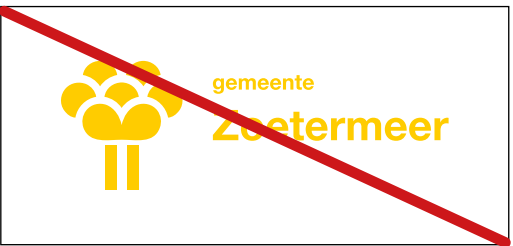
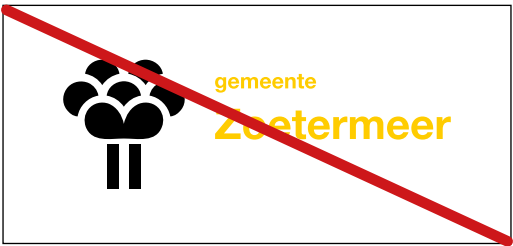
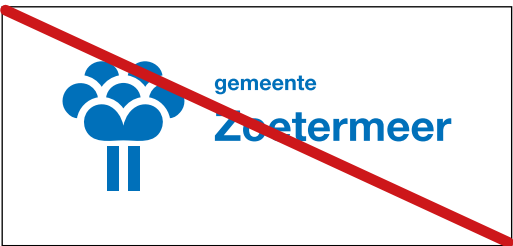
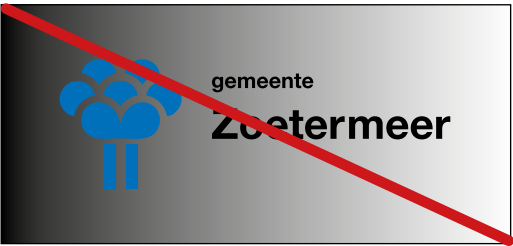

Logo 3

Dit is het 100% zwarte logo. Dit logo wordt toegepast bij zwart-wit.

Niet goed

Logo: formaat

De grootte van het logo is afhankelijk van de grootte van het communicatiemiddel.

De hoogte van het logo op verschillende communicatieformaten met daarachter de afmetingen waar de Z en de onderkant van Zoetermeer geplaatst worden:

A0: 75 mm, Afmetingen: 420 mm x 167,5 mm

A1: 53 mm, Afmetingen: 297 mm x 120,5 mm

A2 (abri): 38 mm, Afmetingen: 210 mm x 85 mm

A3 (poster): 26 mm, Afmetingen: 148,5 mm x 60 mm

A4 (briefpapier): 21 mm, Afmetingen: 105 mm x 42,5 mm

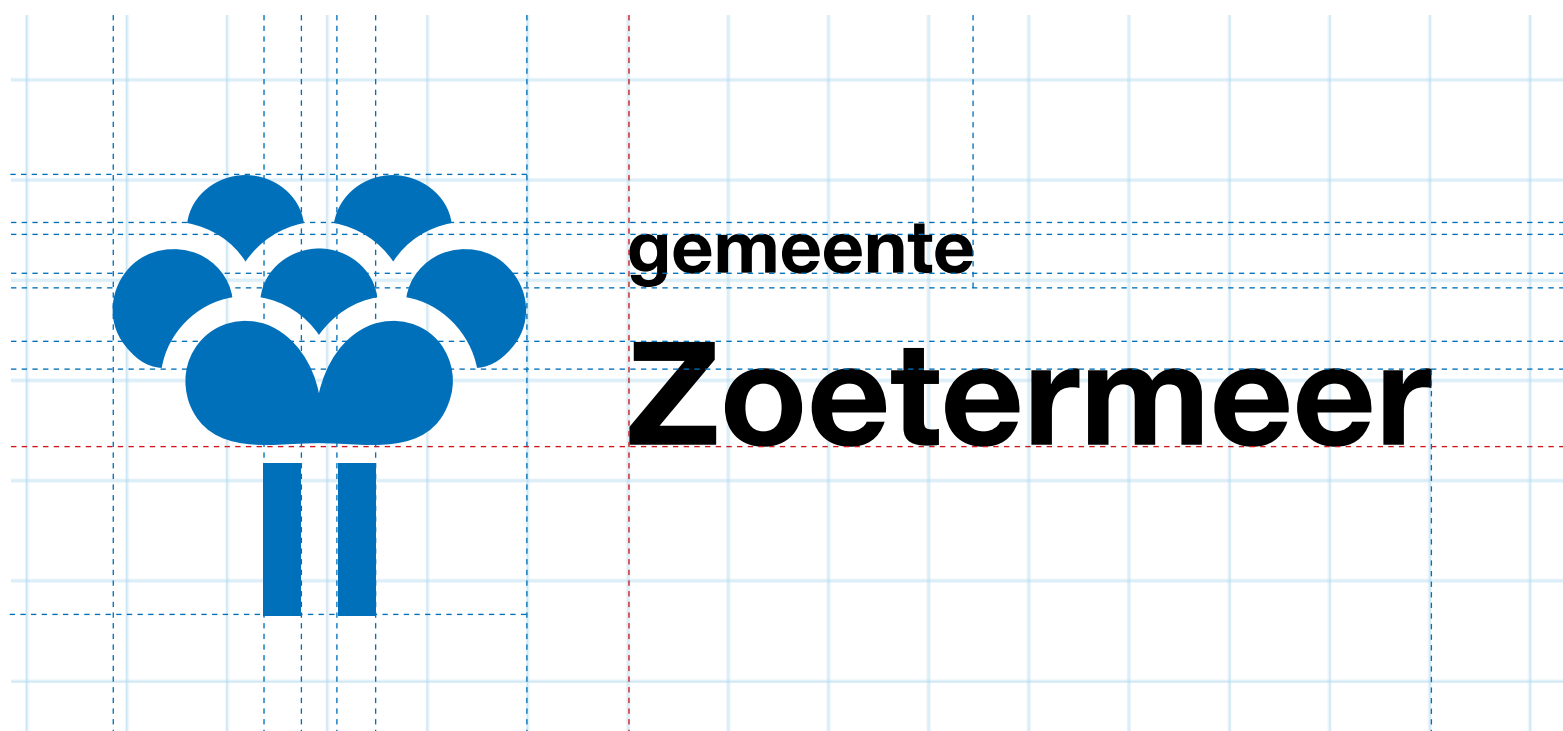
A5 (flyer): 13 mm, Afmetingen: 74 mm x 30 mm

A6: 10 mm, Afmetingen: 52,5 mm x 21,2 mm

85x55 (visitekaart): 16 mm, Afmetingen: 42,5 mm x 15 mm

Bij de verschillende media-uitingen worden de afmetingen toegelicht.

In het huisstijlhandboek promotionele middelen komen afwijkende communicatieformaten voor. In het onderstaande logo zijn twee lijnen rood aangegeven. Hier worden de Z en de onderkant van Zoetermeer tegen geplaatst.

Minimaal formaat

Het logo heeft op een A6 een hoogte van 10 mm. Dit is de minimale hoogte van het logo. Nergens mag het logo kleiner geplaatst worden.

Kleuren

De gemeente heeft twee huisstijlkleuren: geel en blauw. Deze kleuren komen uit het gemeentewapen van Zoetermeer. De kleur blauw komt ook terug in het logo. De kleurwaarde is PMS 300 C.

De gele kleur is een secundaire kleur en wordt ondersteunend en subtiel gebruikt bij verschillende communicatiemiddelen. De kleurwaarde hiervan is PMS 109 C.

RAL kleur

De RAL kleuren van de gemeente Zoetermeer zijn:

Blauw: 5017

Geel: 1023

PMS 300 C
C=100 M=44 Y=0 K=0
R=242 G=203 B=19

PMS 109 C
C=0 M=20 Y=100 K=0
R= 0 G=203 B=183

Percentage

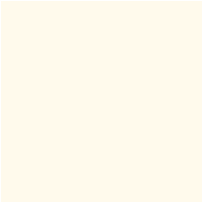
In een aantal uitingen wordt een watermerk of een percentage van het beeldmerk, de bloem, geplaatst. Voor het watermerk kiezen we PMS 300 C met een percentage van 10%.

Deze percentages worden gebruikt bij krantenartikelen en advertenties. De voorwaarde hierbij is wel dat de percentages bij advertenties alleen gebruikt mogen worden als het niet anders kan. In de krant wordt gebruik gemaakt van een aantal percentages in vlakken om verschillende nieuwsberichten aan te geven. Meer informatie hierover vind je bij de Stadsnieuwpagina's.

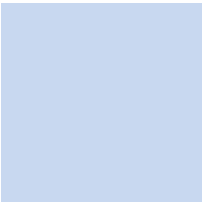
Er wordt geen gebruik gemaakt van verlopen.

PMS 300 C
C=100 M=44 Y=0 K=0
10%

PMS 109 C
C=0 M=20 Y=100 K=0
10%

PMS 300 C
C=100 M=44 Y=0 K=0
25%

PMS 109 C
C=0 M=20 Y=100 K=0
25%

Vastgestelde lettertypen

Drukwerk

Voor alle drukwerk en professioneel geproduceerde communicatiemiddelen is het lettertype Helvetica voorgeschreven in twee varianten. Namelijk de Regular en Bold versie. Helvetica regular wordt gebruikt voor de platte tekst. Bold wordt gebruikt voor koppen. Bij chapeau's wordt ook regular gebruikt. Voor titels, quotes en streamers is Bold beschikbaar of een van de ‘funny’ lettertypen. Bij brochures/folders mag Helvetica Oblique gebruikt worden voor quotes en streamers.

Print (kantooromgeving)

Alle brieven en rapporten die worden gemaakt met de intern beschikbare templates (bijvoorbeeld Word), gebruiken het standaard lettertype Arial puntsgrootte 10 of groter.

Helvetica

Regular

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ([{0123456789}])
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
!"#\$%&'()*+,-./:;<=>?@\^_`|~ ¡
¢£¤¥¦§¨©ª«¬®¯°±²³´µ¶·¸¹º»¼½¾¿

The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE
LAZY DOG

Bold

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ([{0123456789}])
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
!"#\$%&'()*+,-./:;<=>?@\^_`|~ ¡
¢£¤¥¦§¨©ª«¬®¯°±²³´µ¶·¸¹º»¼½¾¿

The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE
LAZY DOG

Vastgestelde lettertypen

Funny lettertypen

In enkele gevallen zijn er andere lettertypen mogelijk. Denk aan het weergeven van een citaat of een uiting die bestemd is voor een jonge doelgroep. De volgende lettertypen mogen hiervoor worden gebruikt:

- Matrix script
- Barmeno
- Desirel
- Sunday Bold (Veilig Stappen Zoetermeer)
- VAG Rounded (Zoetermeer Veilig)

Matrix script

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

Barmeno

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

Desirel

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

Digitale media

Op de gemeentelijke website en voor andere digitale middelen (bijvoorbeeld digitale nieuwsbrieven) wordt Verdana Regular gebruikt. Dit lettertype is speciaal ontworpen voor internet, daarnaast is het beoordeeld als het best leesbare lettertype voor op het beeldscherm.

Andere lettertypen zijn niet toegestaan.

Sunday Bold

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

VAG Rounded

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

Digitale media

Verdana

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
The quick brown fox jumps over the lazy dog
THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER THE LAZY DOG

Stramien: briefpapier

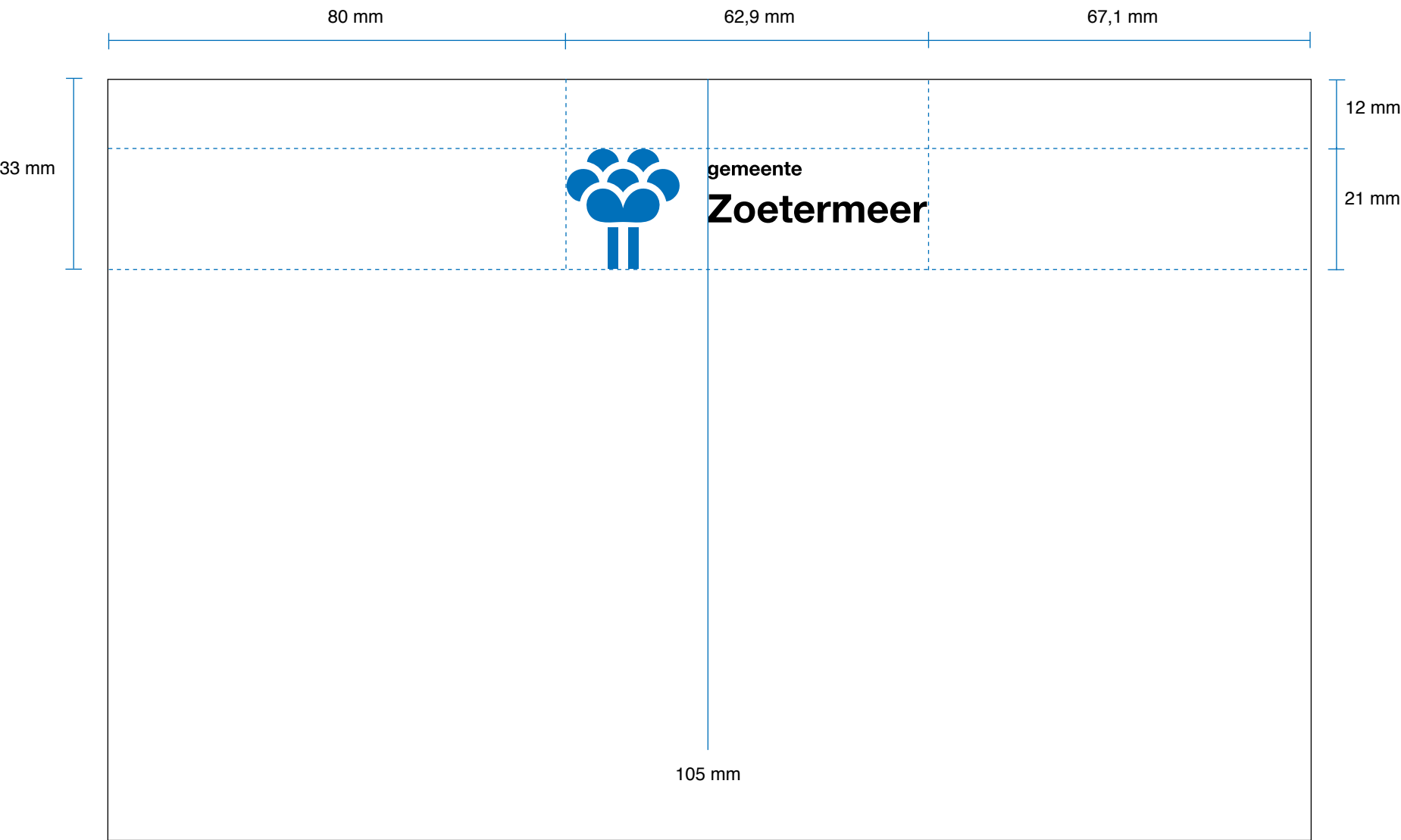
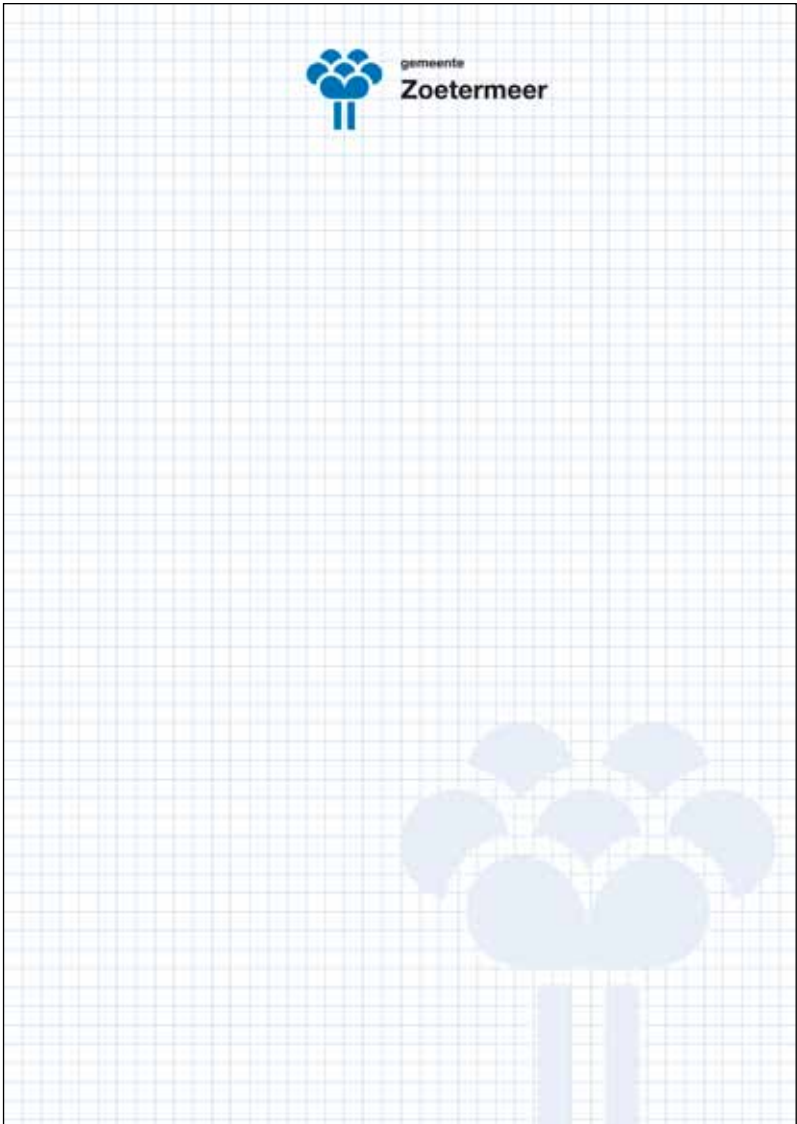
Het stramien voor de correspondentie is ontwikkeld op basis van een raster. Dit raster bestaat uit blokken van elk 5 mm, verderop wordt een voorbeeld gegeven van een brief.

Op het briefpapier staan het logo en een watermerk van de bloem van Zoetermeer op een vaste plek.

Het watermerk van de bloem wordt rechts onderin geplaatst, lijnend aan het midden van de pagina. De onderkant loopt af. Op de volgende pagina ziet u de afmetingen van de bloem zoals deze wordt geplaatst.

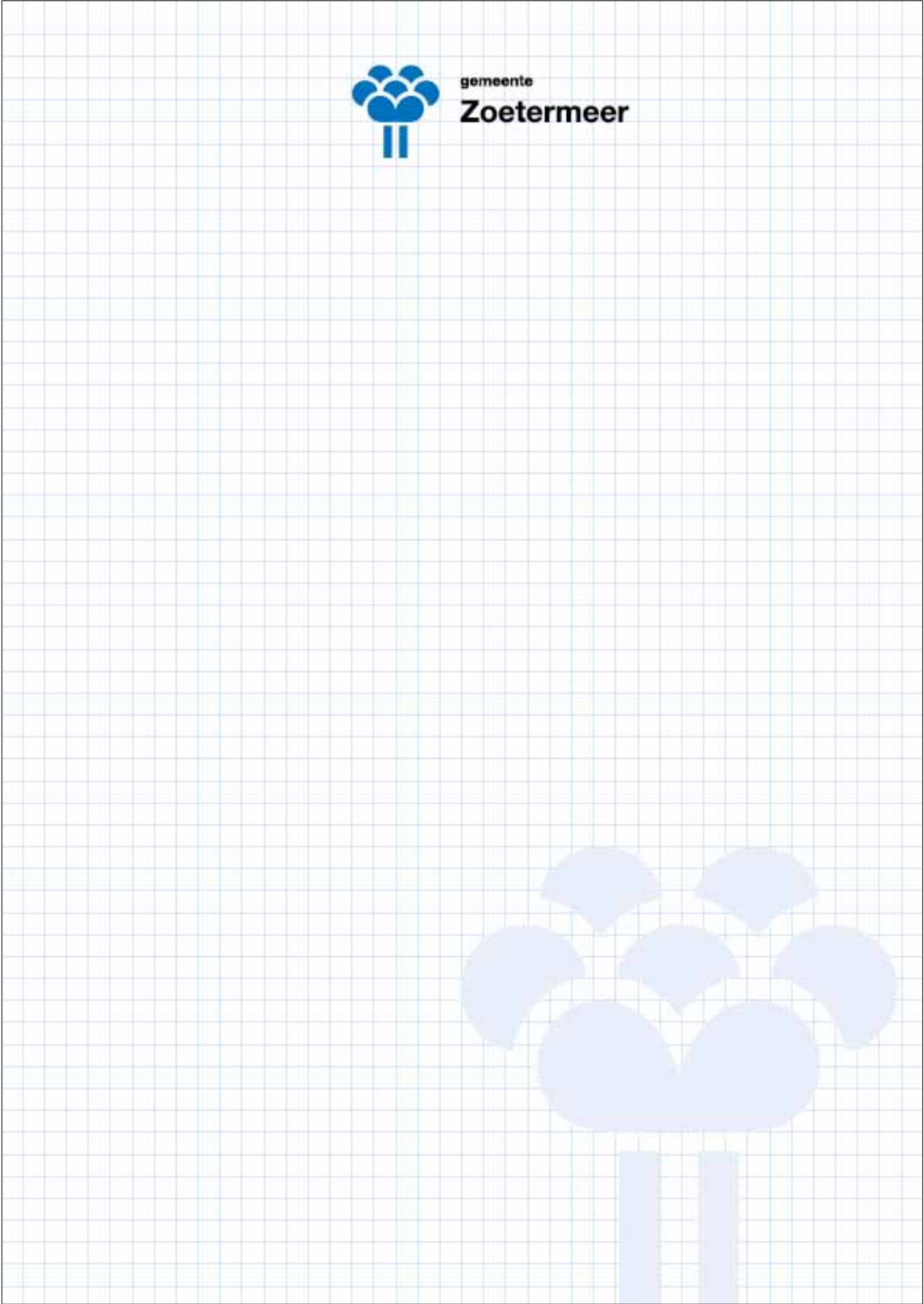
Tekst

De tekst op het briefpapier wordt opgemaakt volgens vaste alineastijlen. Maak gebruik van de standaard sjablonen in MS Office en andere gemeentelijke software-pakketten.

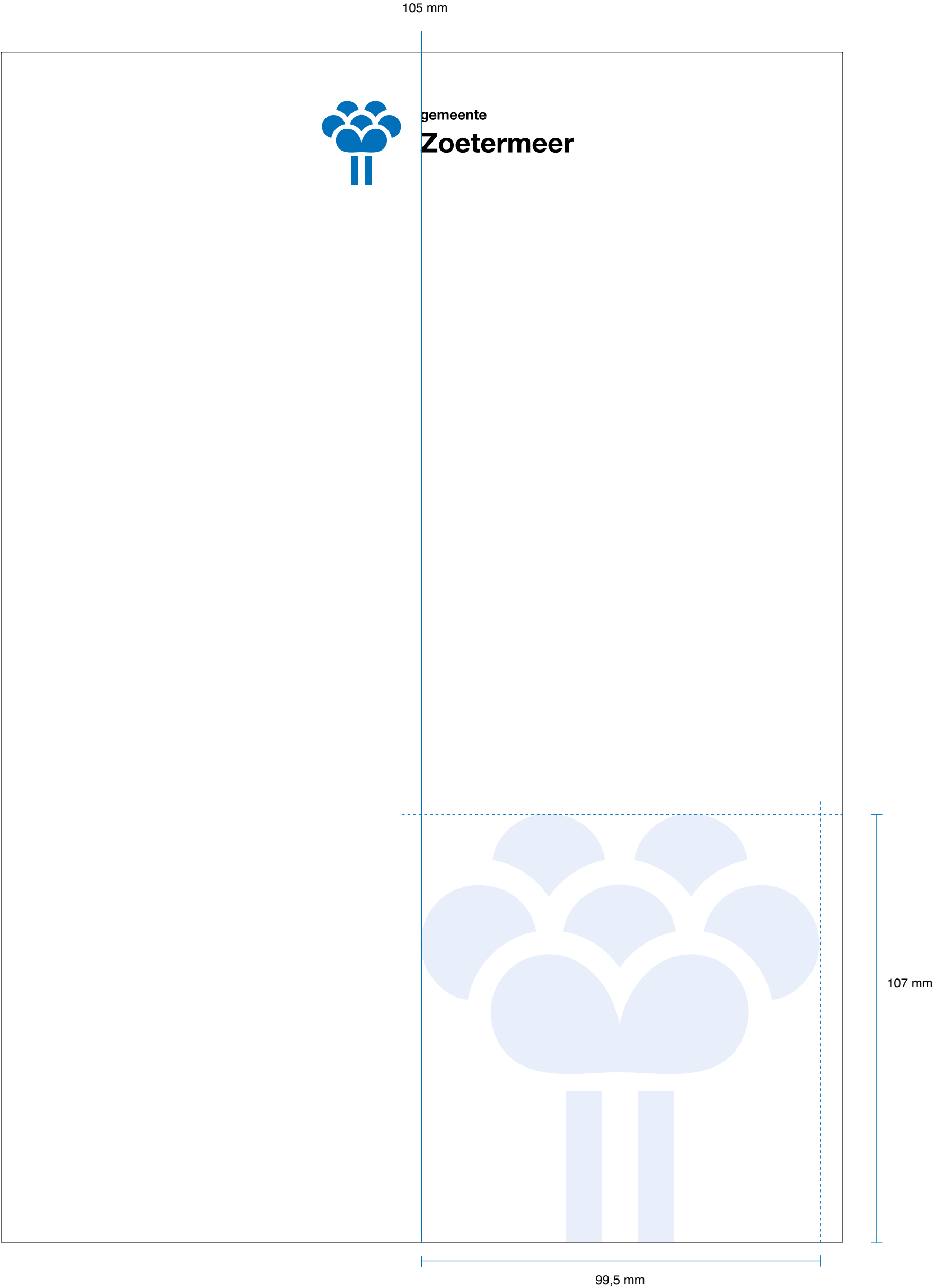
Stramien: briefpapier

Het stramien op 100%.

Stramien: briefpapier

Het beeldmerk wordt op de volgende manier geplaatst.

Stramien: briefpapier

**gemeente
Zoetermeer**

> Retouradres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan onze nieuwe inwoners van Zoetermeer

Onderwerp: welkom in Zoetermeer

Hartelijk welkom in onze stad Zoetermeer!

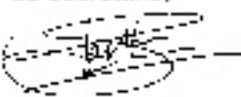
Om u te helpen snel uw weg te vinden in Zoetermeer, bieden wij u hierbij de welkomstmap van de gemeente aan. In deze map vindt u informatie van de gemeente Zoetermeer en diverse niet-commerciële organisaties.

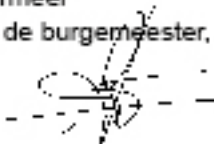
Voor algemene informatie over Zoetermeer kunt u terecht op onze website www.zoetermeer.nl of bij de gemeentelijke afdeling Publieksplein. Op onze website vindt u allerlei handige informatie en onze digitale producten. Zo bestelt en betaalt u gemakkelijk een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie. De volgende dag heeft u dit uittreksel al in huis! U vindt ook de openingstijden van het Publieksplein op onze website en in de welkomstmap.

Wijkposten
In elke wijk heeft de gemeente een wijkpost. Daar kunt u terecht voor informatie over uw directe woonomgeving en de ontwikkelingen die spelen in de wijk. Op de internetpagina www.zoetermeer.nl >Zoetermeer, de stad > wijken > wijkbeheer vindt u veel informatie over uw wijk. Ook kunt u zich daar abonneren op de wijknieuwsbrief. Bovendien stellen we jaarlijks een wijkactieplan op in overleg met bewoners. Daarin staan vermeld de prioriteiten voor behoud en verbetering van de leefbaarheid en veiligheid voor het komende jaar.

Stadsnieuws en Zoetermeer magazine
Gemeentelijk informatie ontvangt u ook in de rubriek Stadsnieuws die wekelijks op donderdag in het huis-aan-huisblad Postiljon staat. Verder ontvangt u een aantal keer per jaar Zoetermeer Magazine waarin wij u op de hoogte houden van zaken die binnen de gemeente spelen. Heeft u een sticker op de brievenbus, dan kunt u ons dat doorgeven en sturen wij het magazine op.

Wij wensen u een plezierige tijd toe in Zoetermeer.

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer
de secretaris,

drs. H.M.M. Koek

de burgemeester,

drs. J.B. Waaijer

Het stadhuis is bereikbaar met RandstadRail 3 en 4 (halte Stadhuis),
bus 71, 72, 174 en 177 (halte Bordeauxstraat) en bus 70, 71, 165, 174 en 177 (halte Zwaardslotseweg).

Bezoekadres
Markt 10
27 02 Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
Fax 079 346 84 98
www.zoetermeer.nl

Datum
26 april 2011

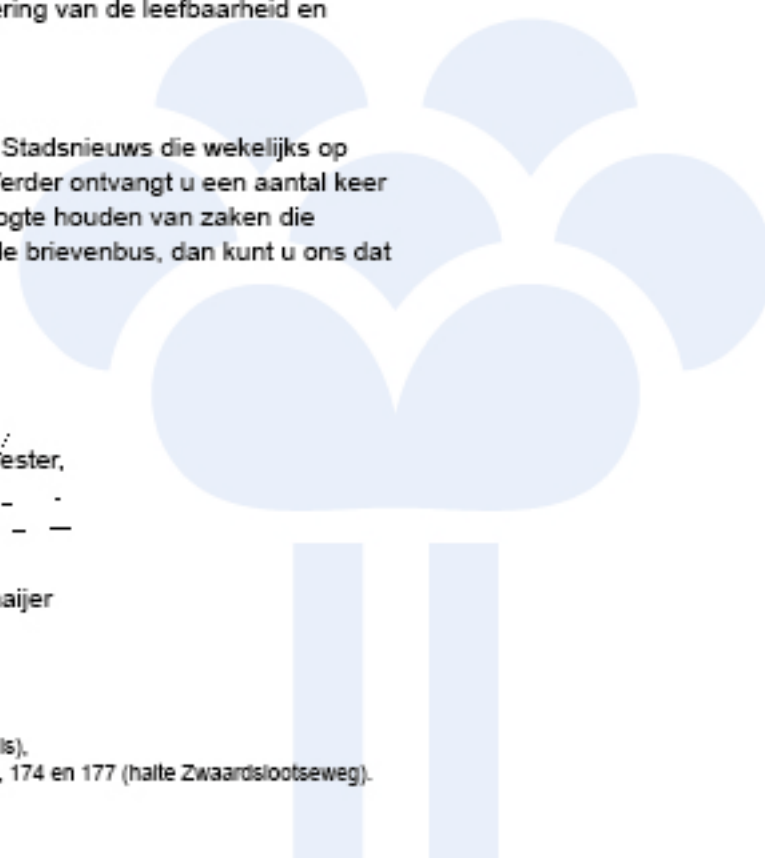
Uw kenmerk
9713856

Ons kenmerk
IW/PPL/2012

Contactpersoon
Virginia Breems
Senior communicatie-adviseur

Doorkiesnummer
079 346 84 96

Bijlage
welkomstmap

Stramien: briefpapier

20 mm

165 mm

10 mm

gemeente

Zoetermeer

> Retouradres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan onze nieuwe inwoners van Zoetermeer

Onderwerp: welkom in Zoetermeer

Hartelijk welkom in onze stad Zoetermeer!

Om u te helpen snel uw weg te vinden in Zoetermeer, bieden wij u hierbij de welkomstmap van de gemeente aan. In deze map vindt u informatie van de gemeente Zoetermeer en diverse niet-commerciële organisaties.

Voor algemene informatie over Zoetermeer kunt u terecht op onze website www.zoetermeer.nl of bij de gemeentelijke afdeling Publieksplein. Op onze website vindt u allerlei handige informatie en onze digitale producten. Zo bestelt en betaalt u gemakkelijk een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie. De volgende dag heeft u dit uittreksel al in huis! U vindt ook de openingstijden van het Publieksplein op onze website en in de welkomstmap.

Wijkposten

In elke wijk heeft de gemeente een wijkpost. Daar kunt u terecht voor informatie over uw directe woonomgeving en de ontwikkelingen die spelen in de wijk. Op de internetpagina www.zoetermeer.nl > Zoetermeer, de stad > wijken > wijkbeheer vindt u veel informatie over uw wijk. Ook kunt u zich daar abonneren op de wijknieuwsbrief. Bovendien stellen we jaarlijks een wijkactieplan op in overleg met bewoners. Daarin staan vermeld de prioriteiten voor behoud en verbetering van de leefbaarheid en veiligheid voor het komende jaar.

Stadsnieuws en Zoetermeer magazine

Gemeentelijk informatie ontvangt u ook in de rubriek Stadsnieuws die wekelijks op donderdag in het huis-aan-huisblad Postiljon staat. Verder ontvangt u een aantal keer per jaar Zoetermeer Magazine waarin wij u op de hoogte houden van zaken die binnen de gemeente spelen. Heeft u een sticker op de brievenbus, dan kunt u ons dat doorgeven en sturen wij het magazine op.

Wij wensen u een plezierige tijd toe in Zoetermeer.

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer
de secretaris,

drs. H.M.M. Koek

de burgemeester,

drs. J.B. Waaijer

Bezoekadres
Markt 10
27 C2 Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
Fax 079 346 84 98
www.zoetermeer.nl

Datum
26 april 2011

Uw kenmerk
9713856

Ons kenmerk
IW/PPL/2012

Contactpersoon
Virginia Breems
Senior communicatie-adviseur

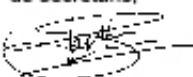
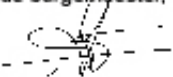
Doorkleefnummer
079 346 84 96

Bijlage
welkomstmap

Het stadhuis is bereikbaar met RandstadRail 3 en 4 (halte Stadhuis),
bus 71, 72, 174 en 177 (halte Bordeauxstraat) en bus 70, 71, 165, 174 en 177 (halte Zwaardslotseweg).

Stramien: briefpapier

- 1 | Arial regular, corps 7, interlinie 13
- 2 | Arial regular, corps 10, interlinie 13
- 3 | Arial regular, corps 8, interlinie 10
- 4 | Arial bold, corps 8, interlinie 10
- 5 | Arial bold, corps 10, interlinie 13
- 6 | Arial regular, corps 8, interlinie 10

	 gemeente Zoetermeer	
1	> Retouradres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer	Bezoekadres Markt 10 27 02 Zoetermeer
2	Aan onze nieuwe inwoners van Zoetermeer	Postadres Postbus 15 2700 AA Zoetermeer
3	Onderwerp: welkom in Zoetermeer	Telefoon 14 079 Fax 079 346 84 98 www.zoetermeer.nl
	Hartelijk welkom in onze stad Zoetermeer!	Datum 26 april 2011
	Om u te helpen snel uw weg te vinden in Zoetermeer, bieden wij u hierbij de welkomstmap van de gemeente aan. In deze map vindt u informatie van de gemeente Zoetermeer en diverse niet-commerciële organisaties.	Uw kenmerk 9713856
4	Voor algemene informatie over Zoetermeer kunt u terecht op onze website www.zoetermeer.nl of bij de gemeentelijke afdeling Publieksplein. Op onze website vindt u allerlei handige informatie en onze digitale producten. Zo bestelt en betaalt u gemakkelijk een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie. De volgende dag heeft u dit uittreksel al in huis! U vindt ook de openingstijden van het Publieksplein op onze website en in de welkomstmap.	Ons kenmerk IW/PPL/2012
5	Wijkposten In elke wijk heeft de gemeente een wijkpost. Daar kunt u terecht voor informatie over uw directe woonomgeving en de ontwikkelingen die spelen in de wijk. Op de internetpagina www.zoetermeer.nl > Zoetermeer, de stad > wijken > wijkbeheer vindt u veel informatie over uw wijk. Ook kunt u zich daar abonneren op de wijknieuwsbrief. Bovendien stellen we jaarlijks een wijkactieplan op in overleg met bewoners. Daarin staan vermeld de prioriteiten voor behoud en verbetering van de leefbaarheid en veiligheid voor het komende jaar.	Contactpersoon Virginia Breems Senior communicatieadviseur
	Stadsnieuws en Zoetermeer magazine Gemeentelijk informatie ontvangt u ook in de rubriek Stadsnieuws die wekelijks op donderdag in het huis-aan-huisblad Postiljon staat. Verder ontvangt u een aantal keer per jaar Zoetermeer Magazine waarin wij u op de hoogte houden van zaken die binnen de gemeente spelen. Heeft u een sticker op de brievenbus, dan kunt u ons dat doorgeven en sturen wij het magazine op.	Doorkleefnummer 079 346 84 96
	Wij wensen u een plezierige tijd toe in Zoetermeer.	Bijlage welkomstmap
	Burgemeester en wethouders van Zoetermeer de secretaris, drs. H.M.M. Koek	de burgemeester, drs. J.B. Waaijer
5	Het stadhuis is bereikbaar met RandstadRail 3 en 4 (halte Stadhuis), bbs 71, 72, 174 en 177 (halte Bordeauxstraat) en bus 70, 71, 165, 174 en 177 (halte Zwaardslotseweg).	

Stramien: envelop

Voor de gemeente zijn twee envelopformaten, namelijk:

220x156 mm

229x324mm.

Onderstaande vensterenvelop is 220x156mm.

220 mm

156 mm

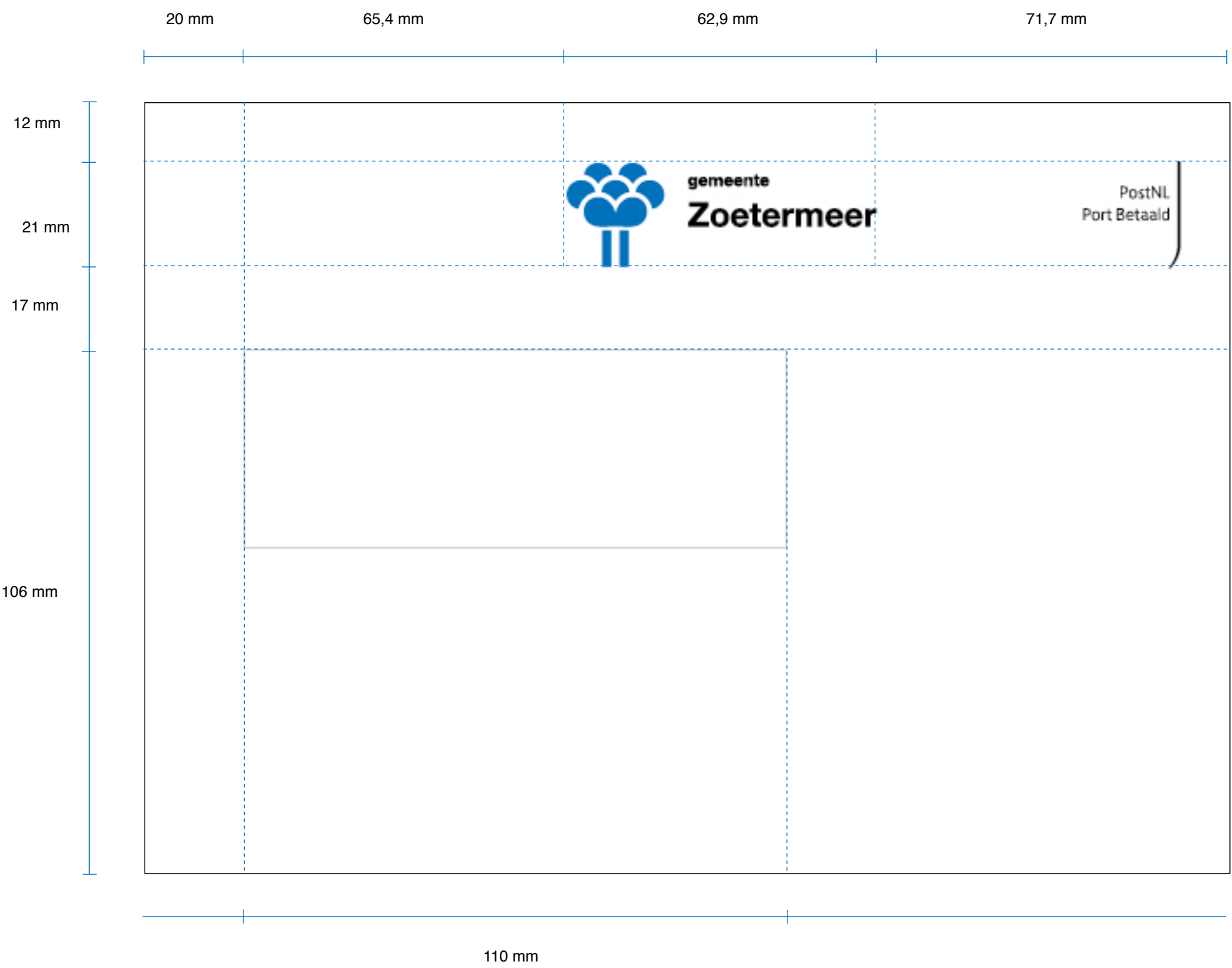

gemeente
Zoetermeer

PostNL
Port Betaald

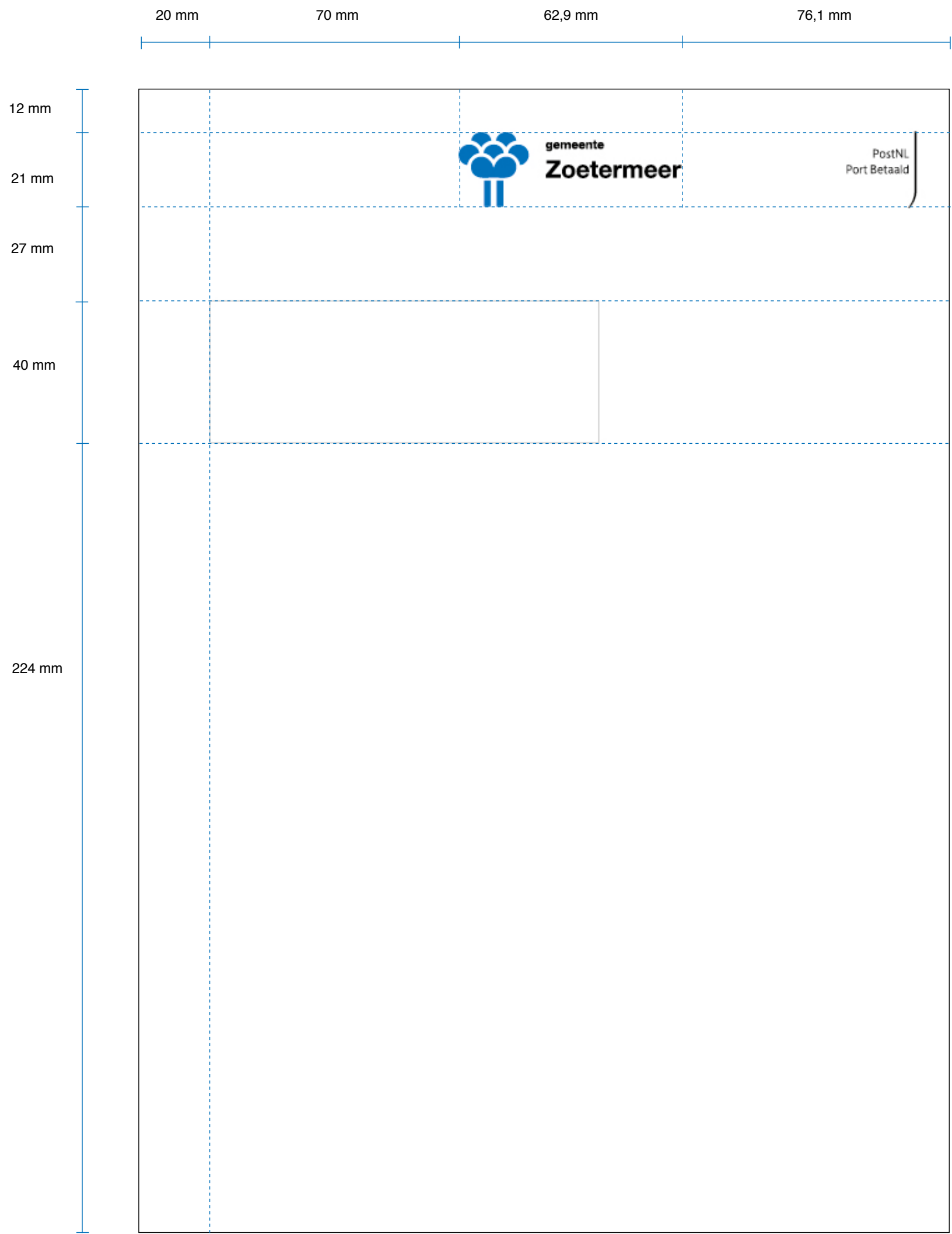
Stramien: envelop

Stramien: envelop

Onderstaand de envelop met formaat 229x324mm. Om de formaten en verhoudingen goed weer te geven, is het formaat kleiner geschaald zodat het op de pagina past.

Op de volgende pagina staat de envelop op ware grootte.

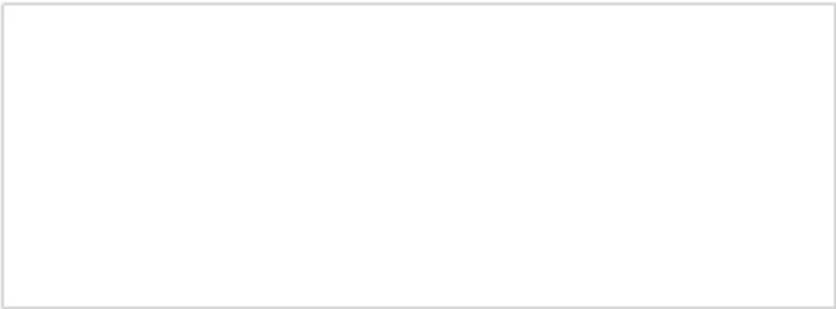
Stramien: envelop

229 mm

gemeente
Zoetermeer

PostNL
Port Betaald

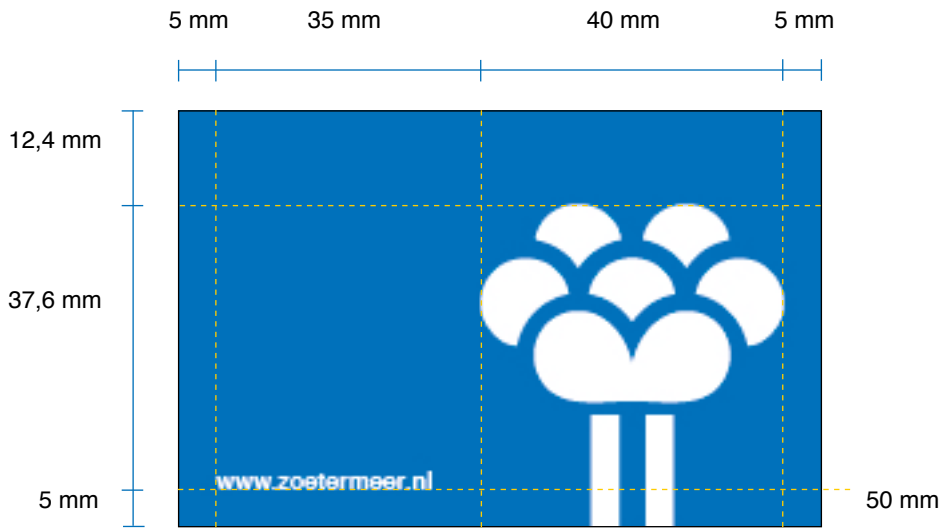
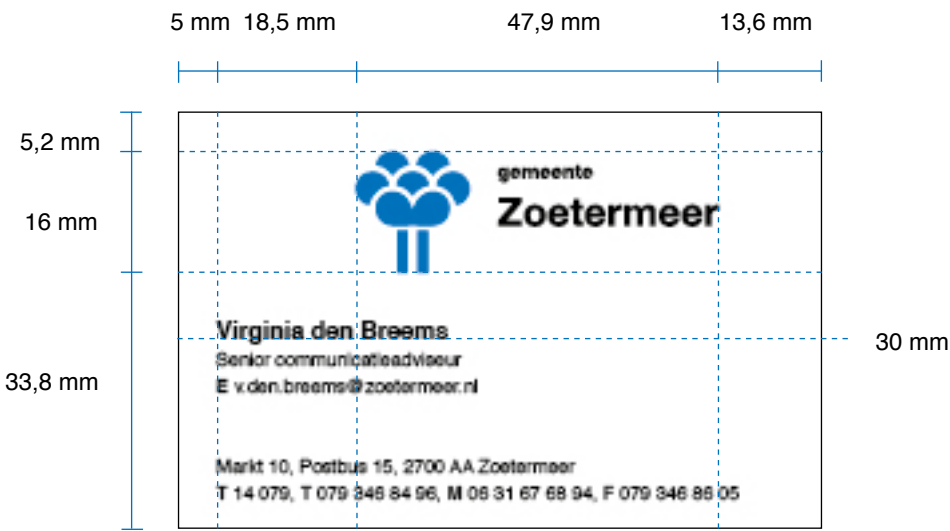
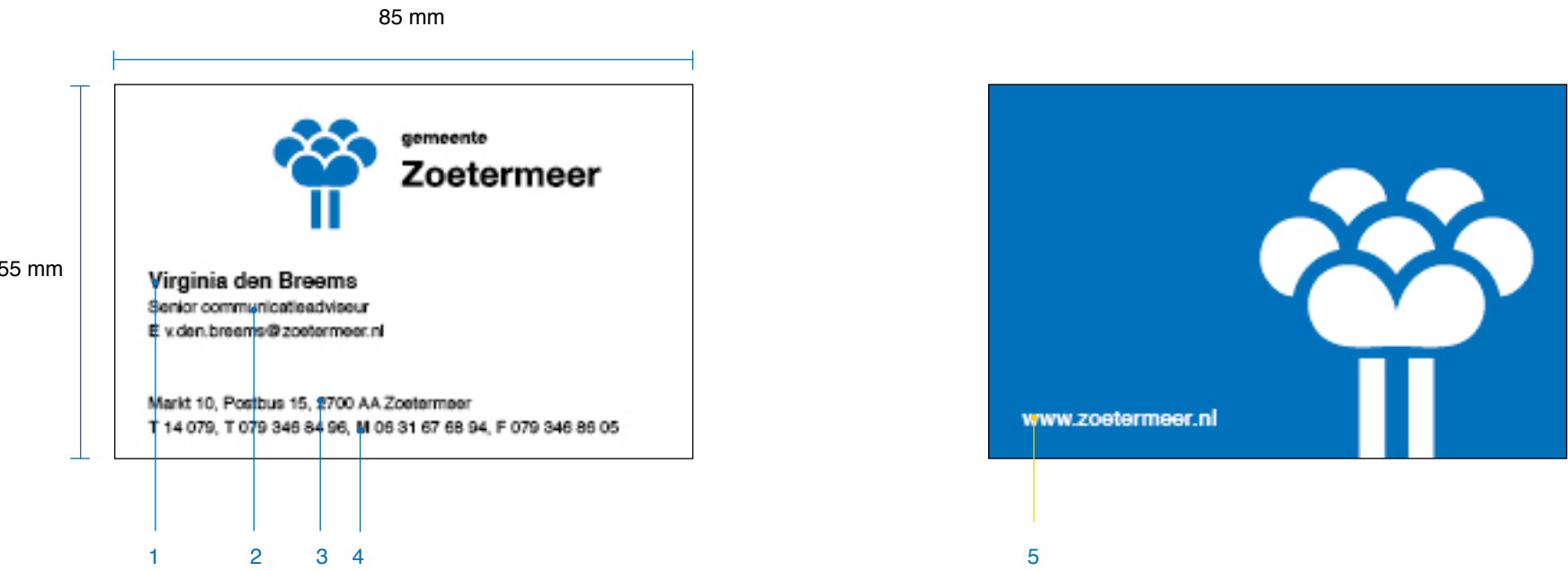

324 mm

Stramien: visitekaartje

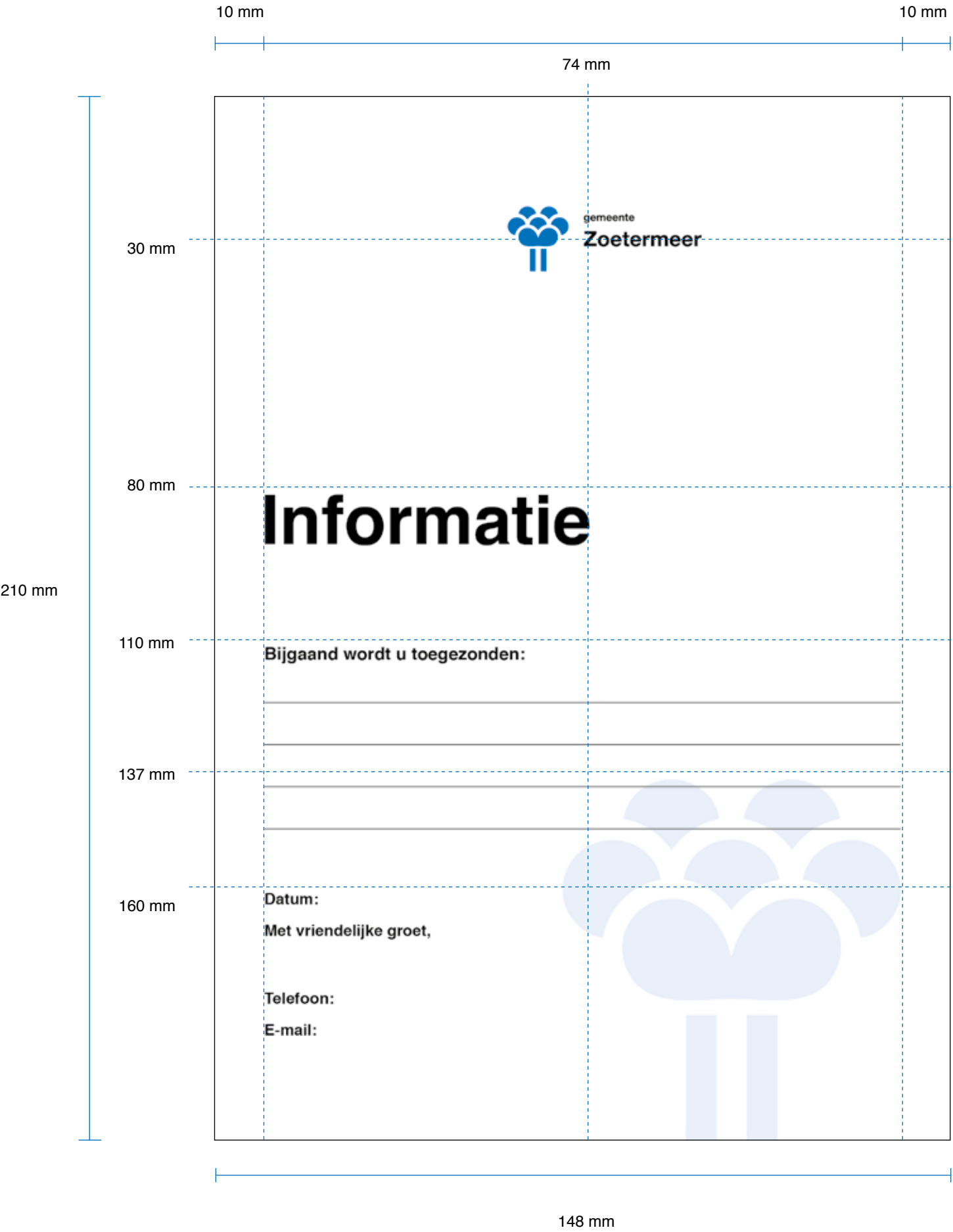
De visitekaart voor de gemeente. Voor- en achterkant worden hier beschreven.
Formaat is 85x55 mm.

- Tekst:
- 1 | Helvetica bold, corps 9
 - 2 | Helvetica regular, corps 7
 - 3 | Helvetica regular, corps 7
 - 4 | Helvetica bold, corps 7
 - 5 | Helvetica bold, corps 9

Stramien: with compliments card A5

Als dank of ter informatie wordt vaak een ‘with compliments card’ meegezonden. Deze wordt ook opgemaakt volgens het stramien voor de media-uitingen op A5-formaat. Dit formaat is 148x210 mm. De kaart ziet er als volgt uit:

With compliments card – voorzijde

Stramien: with compliments card A5

Tekst:

1 | Helvetica bold, corps 39

2 | Helvetica bold, corps 10

3 | Helvetica bold, corps 9

Belijning:

Helvetica regular, corps 12. Interlinie 24

gemeente
Zoetermeer

Informatie

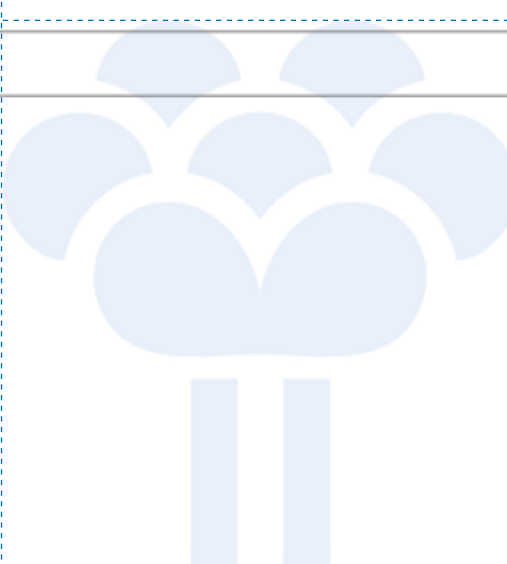
Bijgaand wordt u toegezonden:

Datum:

Met vriendelijke groet,

Telefoon:

E-mail:

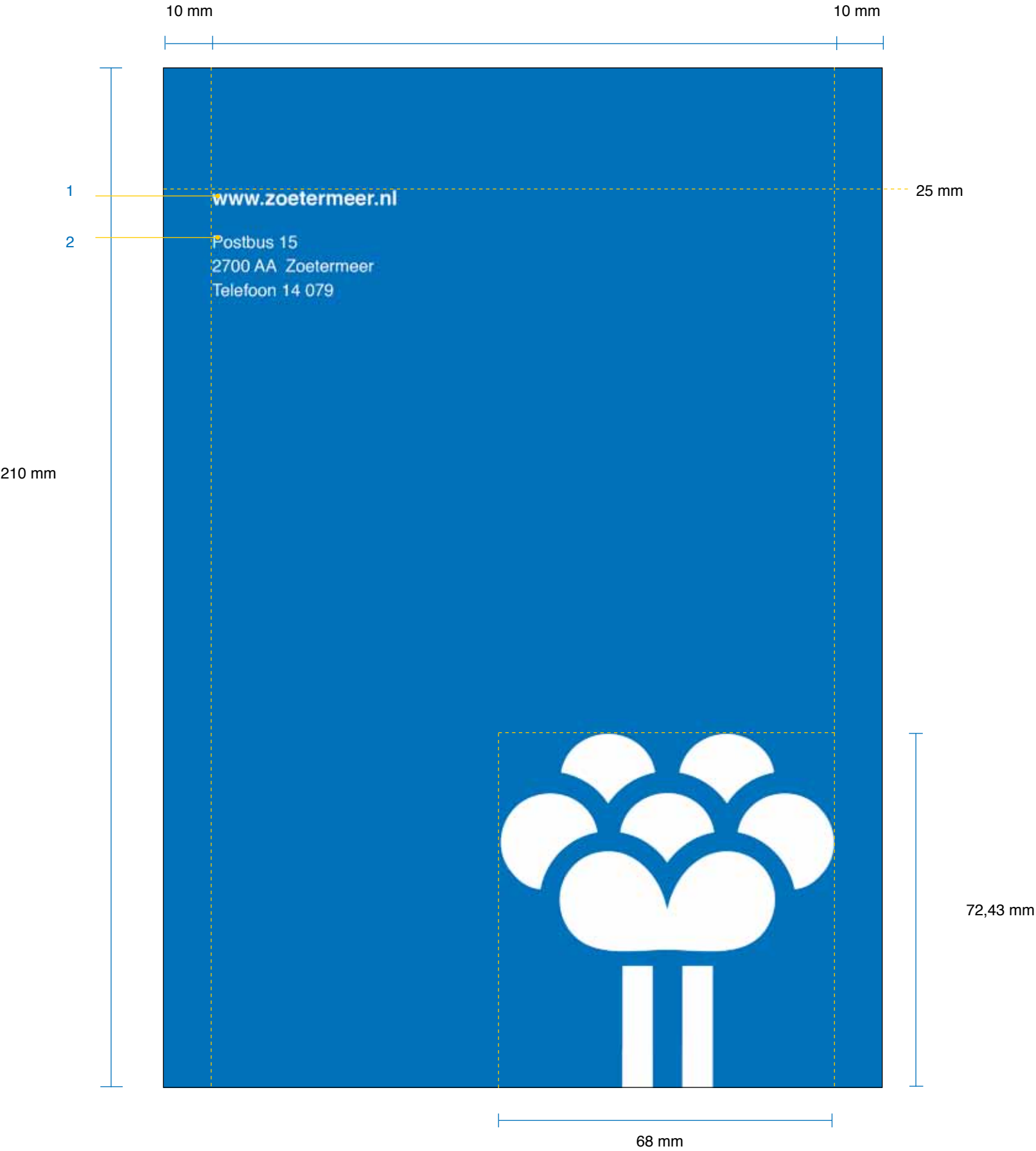
68 mm

72,43 mm

With compliments card – voorzijde

Stramien: with compliments card – achterzijde

Tekst:
1 | Helvetica bold, corps 12
2 | Helvetica regular, corps 10

Stadsnieuws

Onderstaand de pagina voor Stadsnieuws. Ook hier wordt gebruik gemaakt van een overzichtelijke lay-out met belangrijk nieuws. Logo bovenin, daaronder een informatiebalk en een verdeling van de nieuwsartikelen.

gemeente

Zoetermeer

www.zoetermeer.nl

Stadnieuws: officiële publicatie van de gemeente Zoetermeer

29 december 2011

Kalender

Gemeente activiteiten

7 januari

winter wonderland in VTC Voorweg

29 en 30 december

dagje stadsboerderij Buitenbeest

29 december

Speelmeer in De Veur

2 en 3 januari

vetbolletjes maken op Het Buitenbeest

4, 5 en 6 januari

dagje stadsboerderij Het Buitenbeest

6 januari

nieuwjaarsdiner op VTC Voorweg

7 en 8 januari

vetbolletjes maken op het Buitenbeest

7 januari

kerstbomen inleveren

Colofon

Gemeente Zoetermeer
Stadhuisplein 1
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer
www.zoetermeer.nl
Telefoon 14 079

Meldingen en klachten
Telefoon 14 079
meldingenenklachten@zoetermeer.nl

Openingstijden Publieksplein
Maandag t/m donderdag 10.00 - 16.00 uur
Vrijdag 10.00 - 19.30 uur
Zaterdag 10.00 - 13.00 uur alleen op afspraak

Wilt u niet wachten?
Maak een afspraak via www.zoetermeer.nl

De vrijdagavondopenstelling geldt niet voor Burgerlijke stand, Belastingen, Verhuur (sport)accommodaties

De zaterdag openstelling geldt niet voor Burgerlijke stand, Belastingen, Verhuur (sport)accommodaties

Omgevingsbalie, de balies van Werk, Zorg en Inkomen. Betalen kan uitsluitend met pin.

Informatie over werkzaamheden en opbrekingen in de stad vindt u op: www.opbrekingen.nl.

Nieuwe openingstijden Publieksplein

Balies Stadhuis op proef ook op zaterdag open

Vanaf maandag 9 januari 2012 veranderen de openingstijden van het Publieksplein in het Stadhuis. Inwoners kunnen voortaan ook op zaterdag tussen 10.00 en 13.00 uur terecht voor het aanvragen van bijvoorbeeld een paspoort of rijbewijs. Dit kan alleen op afspraak. Doordeweeks gaat het Publieksplein een uur later open en een uur eerder dicht.

Met de nieuwe openingstijden wil de gemeente meer inspelen op de behoefte van inwoners om buiten werktijden naar het Stadhuis te komen. De zaterdagopenstelling is een afspraak uit het collegeprogramma en is een proef die duurt tot en met 31 augustus 2012. Na vier maanden volgt een evaluatie. Het resultaat wordt besproken in het voorjaarsdebat 2012. Eventuele definitieve invoering kan dan plaatsvinden aansluitend aan de proef per 1 september 2012.

Maak digitaal een afspraak
In 2012 zal de gemeente nog meer promoten dat het

verstandig is (digitaal) een afspraak te maken voor een bezoek aan het Stadhuis. Dat voorkomt onnodig wachten. Op zaterdag is het maken van een afspraak zelfs noodzakelijk.

Ook wil de gemeente dat steeds meer inwoners digitaal producten en diensten aanvragen. Deze zijn te vinden op de gemeentelijke website www.zoetermeer.nl bij de digitale balie.

Vanaf 9 januari zijn de openingstijden van de balies:

- maandag t/m donderdag van 10.00 tot 16.00 uur
- vrijdag van 10.00 tot 19.30 uur.

De openstelling op vrijdagavond geldt niet voor:

- Burgerlijke stand
- Verhuur (sport)accommodaties
- Belastingen.

zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur, alleen op afspraak.

De openstelling op zaterdag geldt niet voor:

- Burgerlijke stand
- Verhuur (sport)accommodaties
- Belastingen
- Omgevingsbalie
- De balies van Werk, Zorg en Inkomen

Betalen kan uitsluitend met pin.

Lever je kerstboom in en win een mooie prijs!

Ook dit jaar kun je in heel Zoetermeer je kerstboom weer inleveren.

Op zaterdag 7 januari van 13.00 tot 16.00 uur is op onderstaande plaatsen een inzamelpunt. Elke kerstboom geeft kans op een mooie prijs.

Noordhove

- Lijnbaan, parkeerplaats winkelcentrum Noordhove

Seghwaert

- Patrijzenveld, parkeerplaats achter winkelcentrum Leidsewallen

Gaardedreef, bij viaduct Australiëweg

Buytenwegh De Leyens

- Hitchcockstrook 24, Ora et Labora

César Franckrode, bij Muzieklaan

Centrum

- Clauslaan, parkeerplaats scholen
- Piet Heiplein, parkeerplaats

Meerzicht

- Eesterwaard, parkeerplaats: onder het spoor bij de wijkpost Meerzicht

Rokkeveen

- Winkelcentrum De Vlieger, parkeerplaats (Groen-blauwlaan)
- Winkelcentrum Rokkeveen, parkeerplaats (zijde Samanthagang)
- Ogeahout (zijde Houtsingel)

Oosterheem

- Hodenpijlsstraat, Multifunctioneel Centrum
- Lenastroom, bij grasveld ter hoogte van kinderspeelveld
- Shetland, bij tunneltje.

Samen feestelijk en veilig naar 2012

Vóór oud en nieuw

- Gemeente verwijdt in overleg met politie en brandweer prullenbakken en brandbaar materiaal in de stad
- Gemeente sluit alle ondergrondse afvalcontainers en papiercontainers af van 31 december 16.00 uur tot nieuwjaarsdag 06.00 uur
- HALT geeft voorlichting over vuurwerk, veiligheid en de regels aan kinderen van groep 8 van de basisscholen en de brugklassen in het voortgezet onderwijs

Tijdens oud en nieuw

- Politie surveilleert extra om overlast door vuurwerk te voorkomen. Zij treedt op oudejaarsdag en in de nacht van oud en nieuw streng op tegen

- Stichting MOOI organiseert in de kerstvakantie in alle wijken extra activiteiten voor jongeren van 12 tot en met 21 jaar
- De brandweer en Stichting MOOI geven voorlichting op straat aan jongeren over de regels en veiligheid tijdens de jaarwisseling.

Tijdens een gezellige avond op maandag 19 december 2011 heeft de gemeente iedereen bedankt voor de inzet en enthousiasme. Bewoners, jongeren en aannemers kwamen bij elkaar in de kerstfeer versierde werkplaats voor een drankje en een buffet. We kunnen allemaal trots zijn op het resultaat: 26 sofa's verfraaien inmiddels onze stad.

uur dicht om zich voor te bereiden op een spetterend feest voor jongeren van 16 tot en met 25 jaar met verschillende grote artiesten. Dit feest duurt van 1.00 tot 5.00 uur.

- Gemeente ruimt samen met politie en brandweer op nieuwjaarsdag de ergste rommel op. Bijvoorbeeld bij winkelcentra of op kruisingen van wegen.

Na oud en nieuw

- De gemeente ruimt vanaf 3 januari de rommel op
- Inleveren oude kerstbomen is op zaterdag 8 januari.

Gemeente bedankt mozaïekers

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de totstandkoming van de social sofa's, die in verschillende wijken in Zoetermeer al zijn geplaatst of nog geplaatst worden.

Tijdens een gezellige avond op maandag 19 december 2011 heeft de gemeente iedereen bedankt voor de inzet en enthousiasme. Bewoners, jongeren en aannemers kwamen bij elkaar in de kerstfeer versierde werkplaats voor een drankje en een buffet. We kunnen allemaal trots zijn op het resultaat: 26 sofa's verfraaien inmiddels onze stad.

Huisstijlhandboek gemeente Zoetermeer | Correspondentie | Definitieve versie | juni 2012

23

Stadsnieuws themapagina

Onderstaand de opmaak van een themapagina. Onder het gemeentelogo staat een balk waarbij in het blauw het thema staat. Rechtsonder is ruimte voor een projectlogo.

Percentages

Bij de krantenpagina's wordt voor sommige nieuwsberichten een percentage van de blauwe en gele huisstijlkleur gebruikt. Dit percentage is 25%.

gemeente

Zoetermeer

www.zoetermeer.nl

Duurzaam Zoetermeer: officiële publicatie van de gemeente Zoetermeer

29 december 2011

Beter voor leefmilieu, beter voor de portemonnee

Duurzame mobiliteit

Zoetermeer investeert in de leefomgeving van haar inwoners met het programma Duurzaam Zoetermeer. Het programma richt zich op duurzaam inkopen door de gemeente zelf, behouden en vergroten van biodiversiteit, CO2 reductie, het verminderen van geluidhinder en verbeteren van de luchtkwaliteit. Op allerlei manieren zet de gemeente hier op in. Er lopen trajecten voor bijvoorbeeld geluidschermen langs een aantal hoofdwegen, er zijn mogelijkheden voor gevelisolatie en balkonschermen. Maar ook stilasfalt is een middel voor het bereiken van een beter leefklimaat in de stad.

De eisen voor geluid liggen hoog: inwoners moeten in hun tuin de vogeltjes weer kunnen horen fluiten. En elektrisch rijden kan daar ook een goede bijdrage aan leveren. 'Elektrisch rijden zou de norm moeten worden', aldus Hans Haring (wethouder Verkeer en Duurzaamheid). 'Deze innovatieve manier van mobiliteit zorgt voor een beter leefklimaat. Dat merken inwoners aan minder geluidsoverlast en minder fijnstof in de wijken.' Daarom een overzicht wat er in Zoetermeer speelt rond elektrisch rijden.

Hoe zit het met groen gas?

Groen gas heeft dezelfde eigenschappen als aardgas, maar wordt gemaakt uit biomassa (zoals GFT-afval en mest) en afvalwaterslib. Het is de duurzame opvolger van aardgas. Het kan zelfs ingevoerd worden in het aardgasnet en aardgasmotoren.

Rijden op groen gas vermindert de CO2 uitstoot met minimaal 90% in vergelijking tot benzine en diesel. Daarbij is er ook minder uitstoot van fijnstof. Verder merk je aan de motor geen verschil, even krachtig en betrouwbaar als met gewone brandstof. De prijs maakt wel verschil, ongeveer 50% goedkoper dan gewone benzine. Daarnaast ook nog een korting van € 500,- op de BPM bij het voorzien van een auto op een aardgasinstallatie. De gemeente heeft al 28 voertuigen die geheel of gedeeltelijk op aardgas rijden.

De wethouder rijdt hybride

De gemeente geeft het goede voorbeeld, en de wethouder brengt ook in praktijk waar hij in zijn beleid voor staat. Hij rijdt een hybride auto. Waarom? 'Eigenlijk omdat het gewoon erg leuk is', is de reactie van wethouder Haring. 'De accu laadt op als je remt, gas terugneemt of bijvoorbeeld bergaf gaat. In de auto kun je op een meter zien wanneer dat gebeurt.' Het verschil met een volledig elektrische auto is dat je hier ook langere afstanden mee kunt rijden. Met het rijden in een gewone auto is er praktisch geen verschil. Alle andere voordelen van elektrisch rijden gaan natuurlijk wel op (goedkoper, minder uitstoot en een belasting voordeel). 'Al is lopen of fietsen natuurlijk altijd beter voor het milieu', lacht de wethouder. 'Hoe meer mensen gebruik maken van deze soorten vervoer hoe interessanter voor fabrikanten om in deze technologie te investeren. Daar profiteren we allemaal van door een beter leefklimaat.'

Wat is dat elektrisch rijden?

Een elektrisch voertuig rijdt op stroom en verbruikt dus geen reguliere brandstof. Daarmee vermindert de uitstoot van schadelijke stoffen. Het voertuig is ook nog stiller.

De aanschaf van een elektrisch voertuig is wel wat duurder. Echter stroom is goedkoper dan reguliere brandstof, de besparing zou zo'n 75% van uw normale brandstofkosten kunnen zijn. Gemiddeld rijd bijvoorbeeld een elektrische auto 8 kilometer op 1 kWh. Voor een kWh betaalt u gemiddeld €0,20. Dus € 2,50 per 100 kilometer. En voor een elektrische auto betaalt u geen BPM. Wel regelmatig opladen.

Wat doet de gemeente zelf?

Als je elektrisch rijden de norm wilt maken geef je natuurlijk zelf het goede voorbeeld. Sinds een jaar rijden de handhavers al stil en schoon. Hun scooters waren najaar 2010 aan vervanging toe.

De keuze voor elektrisch was snel gemaakt toen bleek dat verkoop van de oude scooters het prijsverschil kon opvangen. Wel even wennen om de scooters tijdig op te laden! Binnenkort moeten er auto's worden vervangen. De keuze valt dan ook op elektrisch.

Ook inwoners van Zoetermeer zullen in de komende jaren elektrisch vervoer ontdekken. Met voorzieningen in de stad sluiten we daar op aan. Er staan vanaf september drie laadpalen in Zoetermeer. Vanaf het voorjaar staat er een laadpaal aan de Kijkersloot (samen met de stichting E-laad), er zijn twee oplaadplekken in de parkeergarage bij Spazio en sinds 21 september staat er een laadpaal in Oosterheem. Binnenkort moeten er auto's worden vervangen. Om ontwikkelingen verder te stimuleren denkt de gemeente ook mee met het Stadsgebied Haaglanden over een subsidieregeling voor elektrische scooters.

Groen ondernemen

ABS Den Elzen is in het kader van haar MVO-programma 'Verrassend Duurzaam' al langer bezig met verduurzaming. Dat is al zichtbaar in huisvesting, materiaalkeuze en spuitlakken. Het autoherstelbedrijf voegde daar in de zomer ook duurzaam vervoer aan toe. Ze hebben een eigen (eerste) oplaadpaal in combinatie met elektrische vervoermiddelen.

Joost den Elzen is één van de Zoetermeerse ondernemers die het convenant Duurzaam Zoetermeer ondertekende. Toen het hoofdkantoor van ABS Autoherstel in Bodegraven het initiatief nam om duurzaam vervoer en oplaadpunten aan te bieden, wilde ik daar graag bij aansluiten. Wij nemen actief deel aan het programma Duurzaam Zoetermeer. Dat blijft niet bij het formuleren van doelstellingen voor ons bedrijf. We hebben ook de ambitie om deze te realiseren. De inzet van een oplaadpaal, vervangend elektrisch vervoer in de vorm van scooters en straks een elektrische auto is dan een logische stap. De gemeente ziet graag ondernemers die niet alleen groen denken maar ook groen doen. De gemeente ziet graag ondernemers die niet alleen groen denken maar ook groen doen. Wij nemen actief deel.

Wij nemen actief deel aan het programma Duurzaam Zoetermeer. Dat blijft niet bij het formuleren van doelstellingen voor ons bedrijf. We hebben ook de ambitie om deze te realiseren. De inzet van een oplaadpaal, vervangend elektrisch vervoer in de vorm van scooters en straks een elektrische auto is dan een logische stap. De gemeente ziet graag ondernemers die niet alleen groen denken maar ook groen doen. De gemeente ziet graag ondernemers die niet alleen groen denken maar ook groen doen. Wij nemen actief deel.

Meer informatie over duurzame mobiliteit

www.energieondernemer.nl

www.groengasmobiel.nl

www.klimaatverbod.nl

www.elektrisch-oplaadpunt.nl

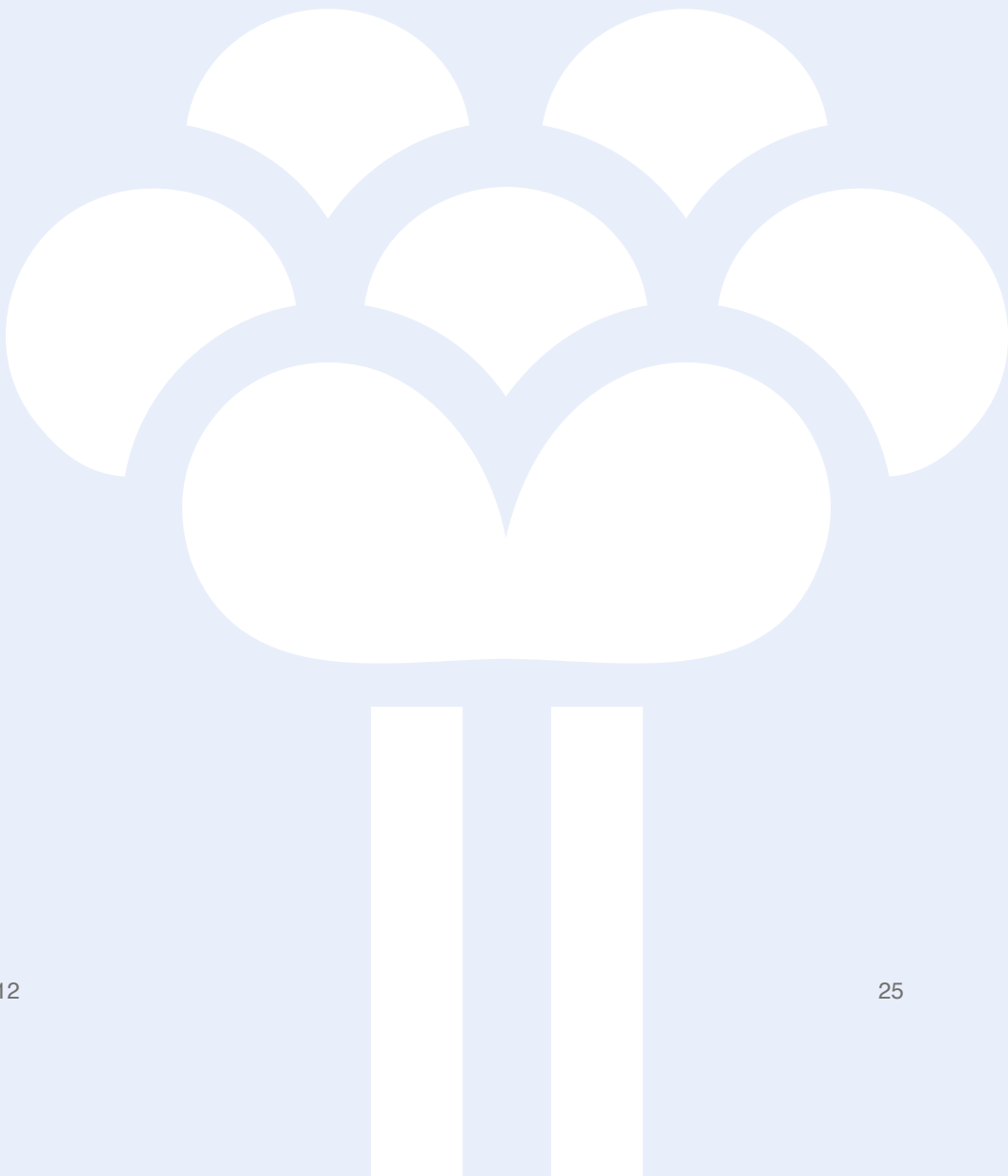
www.elektrischvervoernederland.nl

Huisstijlhandboek gemeente Zoetermeer | Correspondentie | Definitieve versie | juni 2012

24

Digitale middelen

E-mail ondertekening	28
PowerPoint	31
Word-sjablonen	32
Digitale nieuwsbrief	32

E-mail

E-mail handtekening

Eén organisatie, één gedachtegoed, één huisstijl en één schrijfwijze.

De e-mailhandtekening is daarom uniform vastgesteld. We vermelden daarin geen interne informatie. Daarvoor hebben wij de wie-is-wie gids op intranet. Het logo van de gemeente Zoetermeer laten we achterwegen, omdat het plaatje het e-mailbericht als 'spam' kan classificeren.

Verzonden e-mails dienen als volgt ondertekend te worden:

Standaard ondertekening:

Voornaam achternaam

Functie

Gemeente Zoetermeer

Bezoekadres: adres

Postadres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Telefoonnummers: 14 079, directe nummer

www.zoetermeer.nl | www.facebook.com/gemeentezoetermeer |

www.twitter.com/gemzoetermeer

Voorbeeld:

Met vriendelijke groet,

Virginia den Breems

Senior communicatieadviseur

Gemeente Zoetermeer

Bezoekadres: Markt 10, 2711 CZ Zoetermeer

Postadres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Telefoonnummers: 14 079, 079 346 8496, 06 3167 6894

www.zoetermeer.nl | www.facebook.com/gemeentezoetermeer |

www.twitter.com/gemzoetermeer

Afwezigheidsassistent

Geef aan wanneer iemand reactie kan verwachten en waar iemand terecht kan met dringende zaken.

Voorbeeld:

Beste heer, mevrouw,

Bedankt voor uw e-mail. Momenteel ben ik afwezig. Op 7 januari aanstaande ben ik in de gelegenheid uw e-mail te beantwoorden. Voor spoedeisende zaken neemt u contact op met het secretariaat van de afdeling Communicatie via telefoonnummer 14 079.

Met vriendelijke groet,

Virginia den Breems

Senior communicatieadviseur

Gemeente Zoetermeer

Bezoekadres: Markt 10, 2711 CZ Zoetermeer

Postadres: Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Telefoonnummers: 14 079, 079 346 8496, 06 3167 6894

www.zoetermeer.nl | www.facebook.com/gemeentezoetermeer |

www.twitter.com/gemzoetermeer

PowerPoint

Voor presentaties zijn standaard sjablonen ontworpen. In PowerPoint worden dan ook enkel deze sjablonen gebruikt. Lettertype is Arial.

Sjabloon 1

De dia voor de presentatietitel komt altijd als eerste te staan. Plaats hier een pakkende titel of het onderwerp met bijvoorbeeld de datum en naam van degene die presenteert.

1 | Arial, corps 44

2 | Arial, corps 32

Sjabloon 2

Om structuur aan te brengen in de presentatie, wordt gebruik gemaakt van deze dia. Plaats hier een titel voor het hoofdstuk en eventueel een chapeau. De chapeau moet wel ondersteunend zijn aan de inhoud van het hoofdstuk.

3 | Arial, corps 20

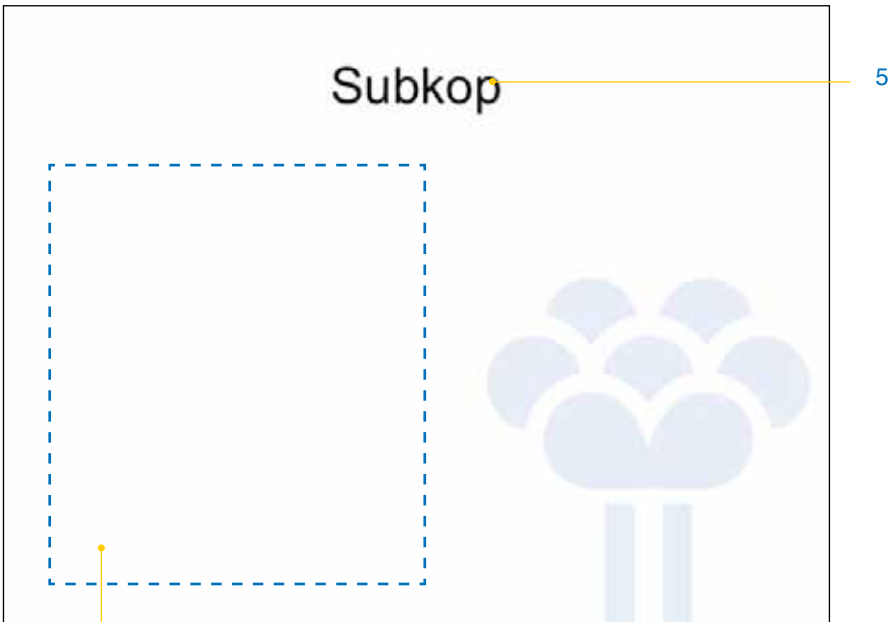
4 | Arial, corps 38

Sjabloon 3

De dia voor informatie heeft vaak een subkop en bevat informatie in de vorm van bijvoorbeeld korte tekst, een beeld of een grafiek.

5 | Arial, corps 44

Tekstvlak. Hier is ruimte om tekst te plaatsen ter ondersteuning van de presentatie.

Word-sjablonen

De medewerkers van de gemeente kunnen d.m.v. Word-sjablonen zelf gegevens invoeren en plaatsen in een vooropgezet Word-document. Hier staan enkele voorbeelden. Het lettertype voor deze sjablonen is altijd Arial.

gemeente

Zoetermeer

Agenda

Onderwerp

Van

Aan

Datum

Word-sjablonen

Persbericht

Embargo

Nummer

Datum

Schaapscheren en knutselen

Kinderboerderijendag op de stadsboerderijen

Zondag 30 mei is het Nationale Kinderboerderijendag. In heel Nederland organiseren kinderboerderijen leuke activiteiten. Ook de Zoetermeerse stadsboerderijen doen mee. Op stadsboerderij Het Buitenbeest staat er een groot springkussen en kunnen kinderen van 14.00 tot 16.30 uur meedoen aan leuke knutselactiviteiten. De Weidemolen in Oosterheem maakt er een wollige dag van. Van 14.00 tot 16.00 uur zijn er diverse activiteiten. De schapen worden geschoren en van het afgeschoren wol kunnen kinderen een armbandje maken of een schaapje knutselen. Er is een demonstratie wol vilt en kinderen kunnen zelf proberen een 'schaap' te scheren. Bij regen vinden de activiteiten binnen plaats.

Op De Balijhoeve zijn geen speciale activiteiten, maar een bezoekje is zeker de moeite waard. Er lopen diverse dieren zoals geiten en lammetjes. Kinderen kunnen spelen in het speelbosje op de boerderij en ravotten in het Speelbos van de Balij. Een wandeling maken door de poldertuinen, die volop in bloei staan, behoort ook tot de mogelijkheden. Voor kinderen zijn er nieuwe kleurplaten verkrijgbaar.

Bereikbaar

De drie stadsboerderijen zijn dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur. De Balijhoeve ligt aan het Kurkhout 100 in Rokkeveen. Stadsboerderij Het Buitenbeest is te vinden aan de Voorweg 93 in Meerzicht. De Weidemolen staat aan de Burgemeester Middelberglaan 2 in Oosterheem. Met de auto bereikbaar via de Martin Luther Kinglaan. Fietzers en wandelaars kunnen de boerderij bereiken via de Moldaustroom.

Noot voor de redactie (niet bestemd voor publicatie):

Voor meer informatie: perswoordvoering gemeente Zoetermeer, telefoon: 079 - 346 8700, e-mail: perswoordvoering@zoetermeer.nl

Over de gemeente Zoetermeer

Centraal gelegen in de randstad heeft Zoetermeer ruim 120.000 inwoners. Met 51.000 arbeidsplaatsen, waarvan 6.200 in de ICT-sector, en een hoog opgeleide beroepsbevolking van 58.000 personen, kent Zoetermeer een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Zoetermeesters waarderen hun stad om het woongenot en de uitstekende voorzieningen, waaronder landelijk aansprekende leisurevoorzieningen. Ruim een kwart van de stad is groen en water. Kijk ook op www.zoetermeer.nl

Digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief heeft de naam Concernnieuws. De nieuwsberichten vallen onder verschillende categorieën. Deze zijn verdeeld in buttons bovenaan de pagina. Wanneer een van deze buttons aangeklikt wordt, komt de lezer bij deze categorie terecht.

Concernnieuws

Januari 2012

[Klik hier als u de nieuwsbrief niet kunt lezen](#)

Uit het CMT

Faciliteir

Onze stad

OR

Personeelszaken

Overige

Uit het CMT

In het gemeentearchief van Zoetermeer is uitgebreide informatie te vinden over de geschiedenis van Zoetermeer en zijn inwoners. Naast de archieven van de plaatselijke overheid, rechtbanken en notarissen, zijn ook particuliere archieven van bijvoorbeeld kerken en scholen aanwezig.

Ook de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters van Zoetermeer en het voormalige Zegwaart bevinden zich tot en met 1940 in het gemeentearchief. De fotocollectie, die meer dan 15.000 foto's van Zoetermeer en Zoetermeesters bevat, vanaf circa 1950 tot heden.

Personeelszaken

Gang van zaken

In het gemeentearchief van Zoetermeer is uitgebreide informatie te vinden over de geschiedenis van Zoetermeer en zijn inwoners. Naast de archieven van de plaatselijke overheid, rechtbanken en notarissen, zijn ook particuliere archieven van bijvoorbeeld kerken en scholen aanwezig. Ook de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters van Zoetermeer en het voormalige Zegwaart bevinden zich tot en met 1940 in het gemeentearchief.

De fotocollectie, die meer dan 15.000 foto's van Zoetermeer en Zoetermeesters bevat, vanaf circa 1950 tot heden, is via een geautomatiseerd trefwoordenstelsel toegankelijk gemaakt.

Geschiedenis van Zoetermeer in een notendop

De Archeologische Werkgroep Zoetermeer heeft enkele Romeinse scherven gevonden, maar het zijn er zo weinig dat niet duidelijk is of Zoetermeer al in de Romeinse tijd bestond. Bij opgraven is wel ouder dierlijk materiaal gevonden. Bij het winnen van zand voor de nieuwbouwwijken kwamen botten van mammoeten, oerossen en sabbertandijgers van grote diepte naar boven. Die dieren lepen hier tien- tot honderd-duizend jaar geleden rond.

Daliegaten in de middeleeuwen

Het dorp Zoetermeer is al meer dan duizend jaar oud. In de middeleeuwen groeven de boeren zogenaamde daliegaten. De klei uit die gaten werd gebruikt om hun veenland te verbeteren. Op de bodem van zo'n gat hebben Zoetermeerse archeologen enkele jaren geleden een bewerkte houten paal gevonden, die dateert uit het jaar 985! Toen woonden er dus al mensen in Zoetermeer.

Botting betalen

In Zoetermeer moest vroeger een bepaalde belasting, de botting, worden betaald aan de graaf van Holland. Het is bekend dat alleen de oudste plaatsen in deze provincie die belasting betaalden. Daaruit blijkt dat Zoetermeer in ieder geval voor 1100 moet zijn gesticht. Het eerste schriftelijke bewijs voor het bestaan van een dorp op de plaats van het huidige Zoetermeer treffen we aan in 1269. Graaf Floris V gaf toen een deel van de belastingopbrengst hier weg als bruidsschat.

Visseren en boeren

Midden in het Hollands-Utrechtse veengebied lag een groot zoetwatermeer. Het was over het water te bereiken vanaf de Rijn. Waarschijnlijk ontstond hier een nederzetting van vissers en boeren. Op grond van bepaalde verkavelingspatronen is het aannemelijk dat de eerste bewoning plaats vond tussen de Leidsewallenwatering en de Broekweg, in het zogenaamde Langeland, nu de wijk De Leyens. Op de hoek van de Zwaardslootweg stond een klein kerkje, op een plaats die nog tot in de 18e eeuw het 'oude kerkhof' genoemd werd. De nederzetting werd naar het zoetwatermeer Zoetermeer genoemd.

Nederzetting Zegwaart

Na de stichting van Zoetermeer, ontstond ter plaatse van de huidige Zegwaartseweg de nederzetting Zegwaart. Die werd waarschijnlijk genoemd naar de met zegge begroeide waard.

Faciliteir

Nieuw in de gemeente

Door vervening ontstonden grote watervlaksen. Ook het Zoetermeerse meer was zo groot, dat het een bedreiging vormde voor het omringende land. De oevers waren modderig veen, het water sloeg steeds stukken oever weg. In 1614 ontstond het plan om het meer droog te maken. Zoals was al in de Noord-Hollandse Beemster en Purmer gedaan. Twee jaar later was het plan voltooid.

Huisstijlhandboek gemeente Zoetermeer | Correspondentie | Definitieve versie | juni 2012

30

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Zoetermeer.

Dit handboek is gemaakt voor het uitvoeren en het naleven van de gemeentelijke huisstijl. Voor naslagwerk of een digitale versie van dit huisstijlhandboek kunt u kijken op de website: **www.huisstijlzoetermeer.nl**. Hier worden ook de nieuwste wijzigingen in de huisstijl bijgehouden. Bekijk dus regelmatig of u volgens de actuele huisstijlregels werkt.

Dit boek is opgemaakt in A3 formaat.

Historie van eerder geplubliceerde versies

Versie, uitgavedatum en wijzigingen

Versie 1.0 : oktober 2011

Bepaling van de huisstijl. Opzet van het huisstijlhandboek.

Versie 2.0 : november 2011

Verdeling van het huisstijlhandboek in twee delen. Correspondentie en promotionele middelen. Doorvoeren van correcties en aanpassingen.

Definitieve versie: mei 2012

Zie ook het huisstijlhandboek promotionele middelen. Hierin worden de huisstijlrichtlijnen voor de communicatie-uitingen uitgelegd.

Aanspreekpunt huisstijl (intern)

Afdeling Communicatie
communicatie@zoetermeer.nl

Aanspreekpunt huisstijl (extern)

GBE communicatie
Stille Veerkade 21D
2512 BE Den Haag
studio@gbe.nl

